

Makfa,
gawā ſanemot:
bu — 2 rub. 20 ſap.
abu — 1 " 20 "
gadu — 60 "
—
abrefes pahrmaitau
amafha 10 ſap.

Fatmeeeschui Amies.

Smak diwreis nedelâ.

Redakcija un ekspedīzija:
Jelgava, Rangūferu eelā № 14.

Bauskas Valstsības Beedriba
īsees svehtdeen 26. maijā 1902. g.
Bauskas pilsdahrsā salumōs.
Deja peē ragu mūzikas. Valsts mahfīlīga apgaismoschana.
Tuvalas sīnas programās.

Meers!

Par Deenwidus - Afrikai pehz ilgas, breesmigas
zihnas heidsot atausufcho meeru nupat saanhimam
fahbdas sinas;

Londonā, 20. maijā (2. junijā). Visi Buhru suhtni, to starpā Luijs Vota, Dewets un Delarejs, tapat Anglu virskomandants lordes Kitcheneris un generalgubernatoris Milners festdeen, pulksten $\frac{1}{2}$:11 waikārā, Pretorijā parakstīja meera lihqumu.

Swehtdeenas rihtā agri meera wehsts kluwa Londonā issinota un fazehla leelisku fajuhfmbu, kas nodod gaischu leežibu par wiſā tautā glabato farsto ilgoſchanos pehz meera. Tā no Londonas, kā no wiſas Anglijas sino par straujeem vreeka apleeziņajumeem.

Buhri Vereenigingā weenbalfigi peenehma
schahbus Anglu nosazijumus: Janoleel eero tschi,
Buhri no laujas lauka greechās atpalak us fawām
dsimtsweetām. Angli usbuhwē nopo sitās mahjas;
pad sihshanas issinojums teek atzelts. Skolās Hol-
landeeshu un Anglu walodām weenadas teesibas
un abas obligatorissli (peespeesti) jamahža. Abas
walodas peelaishamas ari wisās teesās. Anglu
waldiba famalkā Buhreem lara parahdus; Buhri
eemanto sawu peenahžigo aissstahwibu koloniju
pahrwaldishanā. Daschi ihpašchi vee wahrda faulti
Buhru waboni jaunajā koloniju pahrwalde se-
wisħli eewehrojami. No amnestijas (apsħeħlofħa-
nas) titai tee ißleħgħti, las noseegu sħees pret lara
likumeem; bet ari fħee war atfaultees us fejnina
išeħla sħibu. (Düng-Atta"as ħnejjalteleor.)

Patentschutz für Wertschöpfungsmaßnahmen ist deshalb

Jautajums par Latweeshu konversazijas wahrdnizas iſdoschanu negrib un negrib aprimt. Apstahjotees Drawneeka iſbewumam, pasahkumu uſnehmās turpinat grahmatu tirgotais H. Allunans. Bet ari tam neweizās. Pehz tam leeta pahraghja Rīgas Latweeshu beedribas Sinibū Komisijā. Spreeda un runaja, pat noſpreeda iſdot, bet no iſdoschanas nelas neinahza. Pehdigi Latweeshu konversazijas wahrdnizas iſdoschanas jautajums noſluvis Rīgas Latweeshu beedribas Derigu Grahmatu Nodakā. Kahds laikrakts („B. W.“) pat ſino, ka ta nolehmuse to iſdot. Bet no Nodakas puſes ſchi ſina wehl naw apſtiprinata. Iſleekās ari, ka ſchi wehſts buhs wehl par agru. Pasihſtot Nodaku ſā nopeetnu darbineezi muhſu tautas drumā, kas maſak ſwaidas ar jaufeem ſpreedumeem, kas wehlak paleek neispilditi uſ papihra, bet reiſ lehrufēs pee kahdas leetas ar pazeetibu un ſtingribu to iſwada galā, jadomā, ka leeta buhs palikuſe wehl tikai eekustinajumā, ſā to apſtiprina ari daſchu zitu Rīgas laikrakſtu referati par ſinamo Nodakas ſavulži.

No lihdschim issazitam domam redsams, ka apsprechhot wahrdnizas isdoschanu, wißwairak wehribas greets us naudas jautajumu, t. i. tur sadabut wahrdnizas isdoschanai wojadisgos lihdselkus? Wißleeläss zeribas leek us wahrdnizas subskribenteem. Un ar pilnu teesibu. Naw jaschaubäss, ka mums schimbrihscham deesgan dauds turigu, gan mahzitu, gan masaf mahzitu wiheru, kas tahdu wahrdnizu war hamalkat. Bet tilai ar to weenu nofazijumu: wahrdnizai jaapmeerina muhsu inteligenzes präsbäss, ko tai teesibas präfit no schahdas grahmatas. Waretu eeabilst to: kamdehk wahrdnizai neradäss tildauds subskribentu, kad to isbewa grahmatu tirgotaji? Kamdehk neradäss garanti, kad

Sinibu komisija gribēja išdot wahrdnīžu? Wispirms jau daudzus atturejā pirmee behdigēcē pēdīshwo-
jumi pēc konversācijas wahrdnīžas fahkuma išdosčanas. Otrs
fahrt — neapmeirināja wahrdnīžas truhzīgais, nefamehrigi iſ-
strahdatais fāturs. Treschlahrt — garantus aiskawēja tas, ka
nebij wehl galigi iſchālīts jautajums, wāj turpinās Drawneeka,
resp. H. Allunana iſbewumu, wāj iſdos slaidri no jauna, kas
redigēs, kas fāstahdis un strahdās lihds? Lai wahrdnīžu iſbotu
kas iſdodams, ūchee jautajumi buhtu latrēis eepreelſch iſchāl-

Wisi mudigi pēc padoma dosčanas, lai Nodača uſnemās mahrđnizas iſdosčanu. Iau ſcho paſču jautaſumu deretu pa- matigī apſpreest. Neder zelt, ko newar nest. Gaiſiūdamās pēc konverfācijas mahrđnizas iſdosčanas, ja naſakumā nevet miſai

gludi no rokas, Nodala ganschi laites sawai darbibai zitobs sardbs. Sinams, vee muhsu tagadejo grahmatu tirgotaju neusnemibas un neiswezibas (isnemot dimi trihs grahmatu tirgotajus, leelakå baka bihstas waj nu mas isbdor nopeetnas, derigas grahmatas, waj isdot blehnas), domas itin dabigi gresschås us Nodaku, kura tautå bauba nedalitu usstizibu. Tamdehb Nodakai pašchai jaapswer sawi spehli, ko ta war un ko nemar usnemtees.

Ne masak swarigs par naudas jautajumu ir jautajums, kur dabut wajadigos mahzitos spehlus, arodneekus? Jau pas fhas wahrndizas fastahdīschanas darbu wadishchanu un redige schanu wajadsetu uštizet taħdm daudspusigi isgħiliktam, no peetnam spehkam, kas, par wijsam leelām, nestahw partiju straumē, un otrlahrt, neapkaro tos pamata prinzipus, kas likti pa fhas Nodakas barbiba. Man wehl atminnā Nodakas behdigais pedsiħwojums ar muħsu apdahwinato rakstneku Andreewu Needru. Domaju te wina farakstito, no Nodakas apgħadu stahstu „Bahrenis un Bruhna“. Nodakoi, kura latris folis, kura sposchais mehrkis ir wiċċem spehkeem isplatt i sgħi li ħibbi tauta, ar fho atpafakrah puligas tendenzen stahstu - penahjhjas zirwi lixt pee fahnes kojniam, ko wina li ħibbi hiżi koperi u audsejju! No taħdm behdigam luuħdm turpnaq wajadsetu is fargatees. Wahrndizas redigesħħanai wiċċadha fina wajadsetu atrastees taħda niċċra rokka, kas simpatiè Nodakas darbibas pamateem. Bet zitadi isħna, ar weenu rolu plejha to nost, ko ar otru ustaħxa. Konwersazijas wahrndiza, ar labu finu fastahdit, leelā mehru ari salpo pa fħi isgħiliktib as weizinachħanai.

Latweeshu konversazijas wahrðnizā, bes schaubām, virmajā weetā wajadsetu stahwet Latweeshu leelām. Darbs nu te i milsigs. Zil daudsi arodi wehl tilpat fa nemas naw apstrahdati, zil daudseem materials gauschi ifsllaibits, iſmehtats! Betari rafstot par daschadām sunibām, nopeetni wajadsetu luhkotees us tom, fa, ja kas ori teel istulrots no Wahzu un Kreewu wahrðnizām, tad wiſmas lātireis teel luhkots zauri no leetpratejo, virmahert, lai neesogās daschadas aplamibas, otrfahrt — Iai masaf swariqais neeenem swariqaſā weetu.

Ja kahds truhkums loti durās ažis Drawneeka isdotā wahrdnizā, tad tas ir nefamehrs: daschām neezigām leetām dota pahral plascha weeta, daschi sari jo sihki eewehroti, ziteem, peem, politiskai ekonomijai, politiskai wehsturei u. t. t. paeets tihri garam. Tamdehk, ja Nodala usnamtos wahrdnizas isdoschanu, deretu išstrahdat plaschu, siingri noteiltu programu. Zahšak ar wahrdnizas isdoschanu newajadsetu pahral steigtees, eewehrojot wehl to, ka materials pirmoreis wiſs kopā wahzams. Wahrdnizas isdoschana waretu turpinatees gadus 8—10, pee tam wina waretu ismaikat rubli 24, ko subskribenti eemakkatu pa dālām, teikim katru gadu pa 3 rubli. Isdodot wahrdnizu par lehtatu ženu, ta isnahk gauschi faknapinata un nepilniga. Waretu jau teilt, ka daudseem ūdīs pageetiba uſ til ilgu wahrdnizas aboneſchanu, bet es domaju, ka tas preelsh Nodala labaki, ka wina jau fahkumā redī, kas to pateefham grīb gruhtajā usnehmumā weizinat, kas ne. Zaur to ūvirbulu aisskreeschanu, kas weenā azumirtīs kā ūdeguschi ūrās pee darba, bet otrā metās projam, Nodala nela nepasaubēs, jo wina ar teem nela nebūtu eemantojuse.

Druhschaina nerwositate, azumitfliga eefilshana, bet tiipat ahtra atdschana preelsch lahdas leetas tagab mode. Es domaju, ka fchis gaiffs neespedeisees Nodala. Ja pee leela darba keräs, tad wajaga pamatigi nisu apfpreest, pahrrunat, pahrdomat, bet ja reissi ko eefahl, tad wajaga to galä west. Lt.

No Jahrsemit.

Kà nahzis, tå gahjis . . .

Zau ilgaļu laiku Austrijas politiskā bīshvē eeweħrojamu weetū eenem Austrijas parlamenta ložellis Wolfs. No neeweħrojama schurnalista tas drīhsā laikā pahrwehrtees par „Wahju tautas wadoni”, kā winu tur fawz, pareisati faktot, par Austrijas Wiswahzu partijas wadoni. Wolfa politisks waras pē-augħħana ir-reiħ schis partijas pē-augħħana. Pirms Wolfa schai Wiswahzu partijai Austrijas politiskā bīshvē nebij nezif eeweħrojama loma. Partiju wadija taħħos paſčmihligi un trak godkährigs bagatneeks Schönerers. Nedsedams, ka Wahju progreċċiavaj partijā wairak apdahwinati, spekkti eenem preeksħroku, Schönerers nodibinaja fawa paſčha partiju ar deesgan drošhu programmu. Partijas gala mehrkis bij — zensteez uż to, ka Austria pahreelu tapat tagħid postahwo schas Wahzu walts jaſtaħħwa, f'd peem. Saſsija waj Würtemberga. Schis gala mehrkis if-kaidro ari Schönerera partijas iſtureħħan os Austrijas walts jau-tajumōs. „Wiswahzeefchu partija“ nepawisam neatsina Austria. Slamus un mifas ritas Wahju partijas furas atsingi gri

Makfi,
va pastu yeesuhotz:
par gabu — 3 rub. — kap.
par $\frac{1}{2}$ gabu — 1 " 60 "
par $\frac{1}{4}$ gabu — 90 " _____
Uf ahjemem 4 rub. 50 kap.,
2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Sludinājumi mākslā:

For more details about this study, please contact Dr. [REDACTED]

Austrijā dzīhwojošcho Slawu tautibu teesības uſ paſtahweschānu, nosauza par — nodewejeem. Wini bij ar meeru, kaut wiſas Austrijas no Slawu tautibām apdzīhwotās semes tiktū peerewnotas pee Ungarijas, kaut tikai Austrijas Wahzeefchi waretu ūtati ar Wahzijas tautibu beedreem. Partija deewinaja Bismarku un Hohenzollernus, resp. Wahzu Keifara namu, un pee gadisjuma fuhra tautibu naidu un farsti rihdijs pret Schihdeem, kaut gan paſcha Schönerera ūewa — bij Schihdeete.

Ar Wolfa eestahščanos Schönererā partijā schis partijas fvars ahtri wairojās. Wolfs ir asprahigs, drošs, warens runatajs, isweizigs rihbitajs un wehl jo isweizigaks rihkotajs. Winsch sahla staitip Schönerera partijas programu uš fawu modi. Winschliku fvaru winsch lika ne wairs uš dumjo ſapni, Austriju ſakauſet ar Wahziju, bet uš to, lai Austrija dſiſhwojoſchā Wahzu tauta wiſas Austrijas politiſkās darifchanās patu- retu iſſchliroſchu wahrdū. Tas ſtaneja zitadaki. Uš Wolſu sahla klausitees ari tahdi Austrijas Wahzeefchi, kas par Schö- nerera programu nedewa ne plika graſcha. Pagahjuſchā gada „Wiwahzu“ partija Austrijas parlamentā ſkaitija jau 30 vihru. Tas jau ir ſpehks. Partijas wadiba pamafitinan iſſchliuka no Schönerera rokām un vahrgahja Wolfa rokās, kura ſlawa auga apbrihnojamī ahtri. Diwi trihs laimigas diwkaujas, weena ar bijuscho ministru presidentu graſhu Badeni wehl pawairoja Wolfa popularitatī, ſewiſchki pee Wahzu „burscheem“, t. i. ſtu- denteem. Drihs ween Wolſu sahla daudzinat fā tautiſku wa-

veniem. Taisi ween Wolfa fahja valvojāmār tu laukumā iwa-
toni, kā Wahzu tautas wadoni, dehweja to pat par teiksmaino
Wahzu Sigfridu, kuram fawa tauta jawēd pēc jaunām ušwārdām.
Protams, ka starp abeem zenteenū beedreem, kuri abi bij mee-
nadi tuſſchi un kureem abeem weenadi ūlāpā pēhž puhla fla-
was, nu iſzehlās leelakais eenāids. Schönerers gaibit gaibija
gadijumu, ka waretu nogahst fawu ūzzenfoni no ūposchā flamas
ſehdella. Schis gadijums bij, tad nahāo klājā Wolfa negehligā
iſturefchāndās pret profesora Seidla ſeevu. Kā ſinams, Schö-
nerers paſtahweja uſ tam, lai Wolfs iſſtahjās no partijas un at-
ſakās no tautas weetneela amata. Wolfs ari to iſdarija. Bet
Wolfa popularitate laubis torefis bij tif leela, ka
winam radās duhſchā, ūtahtees paſcham uſ ūzvām kahjām un
rihlootees beſ Schönerera. Wolfs no jauna ūſtahdija fawu kan-
didaturu un pateefcham tika eewehleis atlal par walſtſacimās
lozelki. Beſ tam wairak Schönerera partijas lozelki, bihōamees,
ka waretu ūaudet ūstizibū wehletajū azis par to, ka aſtahjuſchī
eedauðsimato Wolſu, iſſtahjās no Schönerera partijas un nobi-
binaja kopā ar Wolſu tā dehweto Austrumwahzu partiju. Dau-
dzi Schönerera partijas lozelki ūchaubijās, ko darit. Behmijas
no Wahzeefcheem apdiſhwočās aprinkōs tika notureta weena ū-
pulze pēhž otrs, furās tika iſſazita ūstiziba Wolſam un nosah-
lata Schönerera partijas rihloſchāndās. Tas wiſs pamudināja
Schönereru ūpert energiskākus ūtolus pret Wolſu. Weens no
Schönerera partijas lozelkleem, Dr. Schalks, tautas weetneelu
namā rupji apwainoja Wolſu un pēhž tam ūleebjās eet ar Wolſu
dimkaujā, iſſlaidrodams, ka Wolfs — besgodigs ūlweļs, kam
nam ūneahdas ūteſibas prafit to, lai veenem ūina ūzaiginajumu
uſ dueli. Sawus apwainojumus Schalks ūlījās peerahdit „goda
teefas“ preelfchā, no furās Wolfs, laikam apſinadamees ūzvū ūle-
hreibū mehru pilnu ūfam, ūfazijās. Tagad nu Dr. Schalks iſdemis
fewiſchku grahmatu, kurā teek ūſkaititi Wolfa eewehrojamākee ne-
darbi. Ja Wolfs ūchoreis ūribetu tilt ūhirs, tad tam wiſadā
ſinā grahmatas ūzraſtītois iſaouz ūteefas preelfchā.

Vispirms grahmata teek issihihiita Wolfs nelkretnā istuschands pret profesora Seidla fundsi. Kamehr ta nebijusi prezejusées, Wolfs ar to beesshi tizees, wina bijusi Wolfs drauga Īshana meita, peenihlis to un pehz ar apsmu ereprizinajis peewilto fawam draugam, profesoram Seidlam. Tahlak Wolfs fanehmis fawā usglabashanā leelaku summu naudas papilru no kahda fawa drauga un wihsus tos — notehrejjs. Nestatotees us to, ka weens no Wolfs noluuhleem bij pastahwigi riħbit pret Schihdu tautu, skubinat, lai to apspeesch un wihsadi aprobescho, Wolfs tomehr nehmis fukulos no Schihdu banku nameem. Raw atstuhmis Wolfs fukulos ari no waltsis djselzeli direkzijas un no daudsfam zitām naudas eestahdēm, tapat pedahwajis fawas awihses valalpojumus (Wolfs iſbewa awihs: „Ostdeutsche Rundschau“) kahdai ahrsemju leelwalstijs, solidamees to flawet, kad ween til wajadsiqs.

Neatleek ne masako schaibu, ta Wolfa politiskā loma, wi-
sām schim blehdibām gaismā nahkot, buhs isspehleta. Bet
sīhds ar Wolfu gauschi tumschā ehnā teek nosahdita „Wis-
wahz“ partija, kura, kaut gan labi sinaja Wolfa blehdibas,
tomeht nezehla tās ahtrali gaismā, eelams Wolfs nebij issah-
jees no winas. Weenā sinā schim gadisumam ir ari zitadala,
wehl plāshaka nosihme. Winſch rahda, ta pastahwot Austria
mahrda un rafku brikmihai megalī esnehtīams, nacohst, cor-

